

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

- 2.1 วิสัยทัศน์การจัดการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร
- 2.2 ขอบข่ายการบริหารโรงเรียน
- 2.3 การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย

2.1 วิสัยทัศน์การจัดการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน ด้านการเรียนการสอน โดยครอบคลุมงานตามภารกิจที่โรงเรียนต้องดำเนินการทั้ง 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีจุดเน้นของการพัฒนาตามเป้าหมายตาม ยุทธศาสตร์ประการหนึ่งว่า สถานศึกษาร้อยละ 70 เชื่อมโยงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) ซึ่งเป็นการปฏิบัติตาม ภารกิจ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตลอดจนนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ดังนี้ (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร , 2553 หน้า 3-15)

2.1.1 ภารกิจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานที่อยู่ใต้การกำกับดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

2.1.1.1 จัดทำนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.1.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้น รับทราบและกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน

2.1.1.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1.7 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1.8 ประสานงานส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา ผู้ประกอบการ รวมทั้งสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1.9 ดำเนินการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1.10 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

2.1.1.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงการศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.2.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้เทคนิค SWOT เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2553 สรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายใน

1.1 ปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง ด้านโครงสร้างและนโยบาย สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร ได้กำหนดนโยบายโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่ชัดเจน สถานที่เอื้อต่อการทำงาน มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี บุคลากรมีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนให้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมีระบบประกันคุณภาพการศึกษามีโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ชุมชน ผู้ปกครอง พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือระดมทรัพยากรด้านเวลา มีการบริหารงบประมาณ โปร่งใส ตรวจสอบได้และแผนเครื่องมือในการปฏิบัติงาน

1.2 ปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน ระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นอุปสรรคในการนำไปใช้การบริการมีความล่าช้ามีหลายขั้นตอน ครุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดโดยเฉพาะสาขาเอกชนที่ขาดแคลน ทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียนไม่เต็มศักยภาพ โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

สรุป สภาพแวดล้อมภายในมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อนทั้งนี้เพราะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร ได้ประสานงานการกำหนดนโยบายจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่ชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ ประกันคุณภาพการศึกษา ครูบุคลากรทางการศึกษาเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป มีการยกย่องเชิดชูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ มีการปฏิรูปการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. สิ่งแวดล้อมภายนอก

2.1 ปัจจัยที่เป็นโอกาส มีภูมิศาสตร์เอื้อต่อการท่องเที่ยว สังคมและวัฒนธรรมของจังหวัดเป็นสังคมแห่งการเอื้ออาทร ประชากรสนับสนุนและร่วมมือในการจัดการศึกษา รักท้องถิ่น และมีความมั่นใจในขนบธรรมเนียมมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างงาน มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การจัดการศึกษามีกฎหมายรองรับ ทำให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างหลากหลาย ทั้งในระบบ นอกระบบ และใช้แหล่งความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

2.2 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ความยากจน สารเสพติด เนื่องจากเป็นเขตติดต่อกับชายแดนทำให้มีการแพร่ระบาดของสารเสพติด กระทบต่อปัญหาเศรษฐกิจพบว่าผู้ปกครองไปประกอบอาชีพที่เมืองใหญ่ทิ้งบุตรหลานไว้ตามลำพัง ทำให้สภาพครอบครัวขาดความอบอุ่น การเลี้ยงดูบุตรหลานแบบวัดถุนิยม

สรุป สภาพแวดล้อมภายนอกมีโอกาสมากกว่าอุปสรรคและวัฒนธรรมประชาชน มีความเอื้ออาทร ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ให้การสนับสนุน และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาทุกระดับ

3. ภารกิจของสถานศึกษา
 - 3.1 การจัดการศึกษาด้วยความเสมอภาค (ล้ำมะโน, แผนงาน, ยุทธศาสตร์)
 - 3.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 3.2.1 การพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา
 - 3.2.2 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
 - 3.2.3 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 - 3.2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา
 - 3.3 การส่งเสริมการอ่าน
 - 3.3.1 มาตรการการเรียนการสอนภาษาไทย
 - 3.3.2 โครงการรักการอ่านสานสัมพันธ์
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพ
5. การจัดระบบดูแลนักเรียน
5. การส่งเสริมสุขภาพ
 - 5.1 การป้องกันอุบัติเหตุ และเหตุร้ายอื่น
6. การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
 - 6.1 โครงการอาหารกลางวัน
 - 6.2 โครงการคลินิกสุขภาพ
7. การส่งเสริมผลงานดีเด่น (รูปแบบสถานศึกษา และผลงานดีเด่น)
8. การพัฒนาระบบการดำเนินงานสถานศึกษา
 - 8.1 ระบบข้อมูลสารสนเทศ
 - 8.2 คณะกรรมการสถานศึกษา
 - 8.3 การพัฒนาและบุคลากรทางการศึกษา
9. การประเมินความสำเร็จ
 - 9.1 มีมาตรการปฏิบัติงาน
 - 9.2 มีตัวชี้วัด
 - 9.3 มีพันธะสัญญา

9.4 มีการติดตามและประเมินผล

9.5 มีการสรุปรายงาน

2.1.2 วิสัยทัศน์

ภายในปี 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นักเรียน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ มาตรฐาน และเสมอภาค เน้นการเรียนรู้สู่อาชีพ ก้าวทันสังคมโลก และเทคโนโลยี ส่งเสริมครูและบุคลากรเป็นมืออาชีพสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการจัดการโดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม

2.1.3 พันธกิจ

2.1.3.1 ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

2.1.3.2 ส่งเสริมให้สถานศึกษา ให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ มาตรฐานและเสมอภาค

2.1.3.3 บริหารจัดการให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปสร้างงาน สร้างอาชีพ

2.1.3.4 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถทางด้าน เทคโนโลยีก้าวทันสังคมโลก

2.1.3.5 ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการและ เป็นมืออาชีพ

2.1.3.6 ส่งเสริมสถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน องค์กรท้องถิ่นภาครัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ

2.1.4 เป้าหมาย

2.1.4.1 นักเรียน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพมาตรฐานและเสมอภาคนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สู่อาชีพ

2.1.4.2 สถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชน ผู้เกี่ยวข้อง และผู้รับบริการมีความพึงพอใจ เกิดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ

2.1.4.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถ พัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.1.5 นโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมายการดำเนินงานปีงบประมาณ 2554-2555

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรตระหนักถึงเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัตินโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร เพื่อให้หน่วยงานในสังกัด ใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานตามภารกิจ ที่ สอดคล้องกับแนวทางปรัชญาปฏิรูป เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังต่อไปนี้

1. ปฏิรูประบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ยุทธศาสตร์

1. ส่งเสริมสนับสนุน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษา ให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมี

คุณภาพมาตรฐาน และเสมอภาค

เป้าหมาย

1. เด็กปฐมวัยทุกคน ได้รับการเตรียมความพร้อมเข้าเรียน ชั้น ป. 1
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนในเขตบริการได้เข้าเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ

และ

ได้รับการส่งเสริมให้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น จนจบหลักสูตรศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. สถานศึกษามีระดับความพร้อมในการเทียบโอนผลการเรียนทุกรูปแบบ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาและจบการศึกษาภาคบังคับทุกคน
2. ประชากรวัยเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 98 ได้รับการศึกษาและจบหลักสูตรการ

ศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. สถานศึกษา ร้อยละ 100 ทุกแห่ง มีความพร้อมในการเทียบโอนผลการศึกษา

ทุกรูปแบบ

2. ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมีการปฏิรูปหลักสูตร ผู้เรียน เนื้อหาสาระ วิธีการ จัดการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน

ยุทธศาสตร์

1. บริการจัดการศึกษา ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปสร้างงาน สร้างอาชีพ
2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้นักเรียน มีความรู้ ความสามารถทางด้าน เทคโนโลยี
3. ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและให้มีความรู้คู่

คุณธรรม

เป้าหมาย

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ
2. ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และเรียนรู้อย่างมีความสุข
3. ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้
4. ผู้เรียนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. นักเรียนร้อยละ 90 ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานช่วงชั้น
2. นักเรียนร้อยละ 95 เป็นคนดี คนเก่ง และการเรียนรู้อย่างมีความสุข
3. นักเรียนร้อยละ 85 สามารถศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้

3. ปฏิรูประบบบริหาร และจัดการศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมยุทธศาสตร์

1. ส่งเสริมสถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายใน
2. ส่งเสริมสถานศึกษาพร้อมรับประเมินภายนอก
3. ส่งเสริมสถานศึกษาจัดการศึกษาปฐมวัย และภาคบังคับทุกช่วงชั้นอย่างทั่วถึง มีคุณภาพตาม เกณฑ์มาตรฐาน
4. ส่งเสริมสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการโดยเน้นการกระจายอำนาจ มีส่วนร่วม และสร้างเครือข่าย
5. ส่งเสริมสถานศึกษา วางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
6. ส่งเสริมสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
7. ส่งเสริมสถานศึกษา มีแหล่งเรียนที่หลากหลาย
8. ส่งเสริมสถานศึกษา มีการนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ รายงาน อย่างมีระบบและต่อเนื่อง

เป้าหมาย

1. สถานศึกษาทุกแห่ง บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แผนเป็นเครื่องมือ
2. สถานศึกษาพึงพอใจ ต่อการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร
3. ประชาชน ผู้เกี่ยวข้อง และผู้รับบริการศึกษาพึงพอใจ ต่อการบริการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง ทุกระดับ บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สถานศึกษาร้อยละ 90 พึงพอใจต่อการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร
3. ประชาชน ผู้เกี่ยวข้อง และผู้รับบริการการศึกษา ร้อยละ 90 พึงพอใจต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. **ปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาครู และบุคคลทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานจรรยาบรรณทางวิชาชีพ**

ยุทธศาสตร์

1. ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ
2. ส่งเสริมและพัฒนาครู ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร
3. ส่งเสริมและพัฒนาครูมีการวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
4. ส่งเสริมครูและบุคลากรเป็นมืออาชีพ

เป้าหมาย

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด มีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ผ่านการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ทุกคน มีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ทุกคน ผ่านการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 80 มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและหรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับวิชาชีพ

5. ปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้เพื่อการศึกษา เน้นการจัดสรรทรัพยากรให้ผู้เรียนอย่างเสมอภาคและเป็นระบบ มีระบบทรัพยากรที่ดี มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้

ยุทธศาสตร์

1. ประสานร่วมมือชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
2. ระดมทรัพยากรทุกภาคทุกส่วน สนับสนุนการศึกษาอย่างเพียงพอ

เป้าหมาย

สถานศึกษามีทรัพยากรเพียงพอในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

สถานศึกษา 75% มีทรัพยากรเพียงพอในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.1.6 จุดเน้นนโยบายการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระยะเร่งด่วน)

2.1.6.1 การประกันประสิทธิภาพและโอกาสในการศึกษาภาคบังคับของเยาวชนทุกกลุ่ม

ยุทธศาสตร์

1. จัดทำข้อมูลเยาวชนวัยเรียนการศึกษาภาคบังคับเป็นรายตำบล
2. จัดทำแผนการศึกษาภาคบังคับ ปีการศึกษา 2555

เป้าหมาย

1. นักเรียนวัยเรียนในสังกัด ได้รับการศึกษาภาคบังคับ และเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. นักเรียนวัยเรียนมีอัตราการเรียนสูงขึ้น

2.1.6.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์

1. สนับสนุนโรงเรียนในสังกัด ทบทวนพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการปฏิรูปการเรียนรู้
2. สนับสนุนโรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้
3. ส่งเสริมโรงเรียนในสังกัดจัดระบบดูแลนักเรียน การคัดกรองแก้ปัญหาสารเสพติด

เป้าหมาย

1. สถานศึกษาในสังกัดมีหลักสูตรที่เหมาะสมและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. นักเรียนในสังกัดทุกระดับ ปลอดภัยไร้ภัยติดทุกคน

2.1.6.3 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการ

ยุทธศาสตร์

1. สนับสนุนโรงเรียนที่มีความเข้มแข็งและสามารถบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านสิทธิโอกาส คุณภาพการจัดการศึกษา และประสิทธิภาพการบริหาร

3. พัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร ให้ทันสมัยและพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

4. พัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เป้าหมาย

1. สถานศึกษาในสังกัด สามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง มีระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นสถานที่ทันสมัย ผู้ใช้บริการร้อยละ 80 มีความพึงพอใจ

4. สถานศึกษาร้อยละ 70 เชื่อมโยงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร , 2553 หน้า 3-15)

2.2 ขอบข่ายการบริหารโรงเรียน

การเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล การเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาดังกล่าวนอกจากเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีลักษณะนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชน

ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลจะต้องมีสิทธิและหน้าที่ และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับสถานภาพเป็นนิติบุคคลโดยบัญญัติในมาตรา 35 แห่งระเบียบพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงมีวัตถุประสงค์ให้สถานศึกษา มีลักษณะการบริหารงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 หน้า 11) ดังนี้

2.2.1 เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระ คล่องตัว ให้สามารถบริหารจัดการศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ และการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2.2.2 เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 หน้า 32) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ซึ่งมีหลักการปฏิบัติว่า นอกจากการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถือปฏิบัติแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการหรือบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ที่ยึดหลักทั้งนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทและหน้าที่ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดหมายของการจัดการศึกษา การบริหารโรงเรียนให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถและมีวิธีการในการบริหารงานในโรงเรียนโดยครอบคลุมงานการบริหารใน 4 งาน ดังนี้

2.2.1 การบริหารวิชาการ

แนวคิด

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา

ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษาเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อกูลการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินผลคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กรหน่วยงาน และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สารระแนกกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการประเมินสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6 ติดตามและประเมินการใช้หลักสูตร

1.7 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการความคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การส่งเสริมการให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุล ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณธรรมที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการปฏิบัติการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีดังนี้

3.1 กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และการประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกันมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน

3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นสถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีดังนี้

4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน

การวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีดังนี้

- 5.1 ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียน การสอน และการบริหารงานทางวิชาการ
- 5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน
- 5.3 จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ
- 5.4 ประสานความร่วมมือการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น
- 5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีดังนี้

- 6.1 สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
- 6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
- 6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งความรู้ที่ใช้ร่วมกัน
- 6.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ การนิเทศการศึกษา มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
- 7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา
- 7.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

7.4 ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศการวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา

7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดการระบบการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา มีดังนี้

8.1 จัดระบบการแนะแนวทางการวิชาการและทางวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการแนะแนวในเขตพื้นที่

8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา

8.4 ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีดังนี้

9.1 จัดการระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ตาม มาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

9.6 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมิน

คุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

แนวทางการปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน มีดังนี้

- 10.1 การศึกษาการสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน
- 10.2 จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน
- 10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ทางวิชาการของสถานศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน
- 10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุวมชน ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

แนวทางการปฏิบัติการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีดังนี้

- 11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่ ต่างเขตพื้นที่การศึกษา
- 11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวมชน หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีดังนี้

- 12.1 สํารวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

สรุป การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารงานในภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา

2.2.2 การบริหารงบประมาณ

แนวคิด

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความอิสระ ในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลลัพธ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดการหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดการหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายภารกิจ

1. การจัดทำและเสนองานของงบประมาณ
 - 1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
 - 1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา
 - 1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของงบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ

- 2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
- 2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
- 2.3 การโอนเงินงบประมาณ
3. ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและการดำเนินงาน
 - 3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและดำเนินงาน
 - 3.2 การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
4. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 4.1 การจัดการทรัพยากร
 - 4.2 การระดมทรัพยากร
 - 4.3 การจัดการรายได้และผลประโยชน์
 - 4.4 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 4.5 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน
 - 5.1 การเบิกเงินจากคลัง
 - 5.2 การรับเงิน
 - 5.3 การเก็บรักษาเงิน
 - 5.4 การจ่ายเงิน
 - 5.5 การนำส่งเงิน
 - 5.6 การกันเงินไว้เบิกเหลือมปี
6. การบริหารบัญชี
 - 6.1 การจัดทำบัญชี
 - 6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
 - 6.3 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
 - 7.1 การจัดระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
 - 7.2 การจัดหาพัสดุ
 - 7.3 การกำหนดแบบรูปราคาหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง

7.4 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

สรุป การบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานในภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

2.2.3 การบริหารงานบุคคล

แนวคิด

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีศระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบ
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

สรุป การบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานในภารกิจเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและรักษาวินัย การออกจากราชการ

2.2.4 การบริหารทั่วไป

แนวคิด

การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการบริหารองค์กร ให้บริการอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยยึดบทบาทหลักในการประสานงานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการบริหารการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารและการจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ที่ดีเยี่ยมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขอบข่ายและภารกิจ

1. การดำเนินธุรการ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
4. การประมาณงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
7. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป
8. การดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
10. การรับนักเรียน
11. การส่งเสริมและประสานงานจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และ

ตามอัยยาศัย

12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
13. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
14. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
15. การสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน

องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

16. งานประสานงานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและในหน่วยงานอื่น
17. การจัดการระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
18. งานบริการสาธารณะ
19. งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

สรุป การบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานในภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียนการส่งเสริมและประสานงานจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัยยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานงานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและในหน่วยงานอื่น การจัดการระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานสถานศึกษา โดยครอบคลุมงานตามภารกิจที่โรงเรียนต้องดำเนินการทั้ง 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

2.3 การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน

การทำงานโดยใช้เทคโนโลยี เป็นการทำงานโดยความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานนั้นให้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของวงการศึกษาจึงเรียกว่า “เทคโนโลยีการศึกษา” แต่ถ้านำมาใช้ในการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียวเรียกว่า “เทคโนโลยีการสอน” (กิดานันท์ มลิทอง, 2540 หน้า 3)

เทคโนโลยีเป็นการใช้อย่างเป็นระบบของวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้มาใช้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่หนทางปฏิบัติ

ลักษณะของเทคโนโลยีจำแนกออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. เทคโนโลยีในลักษณะของกระบวนการ คือ เป็นการใช้อย่างเป็นระบบของวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้ เพื่อนำสู่ผลการปฏิบัติ โดยเชื่อว่าเป็นกระบวนการที่เชื่อถือได้และนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ

2. เทคโนโลยีในลักษณะผลการผลิต หมายถึงวัสดุและอุปกรณ์ที่เป็นผลมาจากการใช้กระบวนการทางเทคโนโลยี เช่น ฟิล์มภาพยนตร์ เป็นผลผลิตของเทคโนโลยีเช่นเดียวกับเครื่องฉายภาพยนตร์ หรือหนังสือก็เป็นผลผลิตของเทคโนโลยีเช่นเดียวกันกับแท่นพิมพ์หนังสือ

3. เทคโนโลยีในลักษณะผสมของกระบวนการผลิต ซึ่งใช้กัน 2 ลักษณะ คือ

3.1 ในลักษณะรวมของกระบวนการและผลิต เช่น เทคโนโลยีช่วยให้ระบบการรับส่งข้อมูลเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เป็นผลจากความก้าวหน้าของการประดิษฐ์อุปกรณ์เพื่อการรับส่งข้อมูลตลอดจนเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ระบบการส่งข้อมูลเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

3.2 ในลักษณะของกระบวนการซึ่งไม่สามารถแยกออกจากผลผลิตได้ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งมีการทำงานเป็นปฏิสัมพันธ์กันระหว่างตัวเครื่องกับโปรแกรม เป็นต้น

เทคโนโลยีประกอบด้วยผลรวมของการทดลองเครื่องมือ และกระบวนการ ซึ่งสิ่งทั้งหลายนี้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ทดลอง และได้รับการปรับปรุงแก้ไขมาแล้ว

เทคโนโลยีนั้นสามารถจำแนกออกได้ 5 ความหมาย คือ

1. ระบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค
2. การนำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาเพื่อแก้ปัญหาในเชิงปฏิบัติ
3. การจัดระบบของข้อเท็จจริงและหลักเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์ในทางปฏิบัติและอาจรวมถึงหลักการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดผลทางการเรียนการสอนด้วย

4. ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และวิธีการที่ใช้อุตสาหกรรมศิลป์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประยุกต์ใช้ในโรงงานต่าง ๆ

5. การนำเอาความรู้ด้านตรรกศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อให้เกิดความเจริญทางด้านวัตถุ

นอกเหนือจากความหมายดังกล่าวแล้ว การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานสาขาใดสาขาหนึ่งนั้น เทคโนโลยีจะมี 3 ประการ คือ

1. ประสิทธิภาพของงาน เทคโนโลยีจะช่วยให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายได้อย่างเที่ยงตรง และรวดเร็ว

2. ผลผลิต เป็นการทำงานเพื่อให้ได้ผลผลิตอย่างเต็มที่มากที่สุดและให้ได้ประสิทธิผลที่สูง

3. ประหยัด เป็นการประหยัดทั้งเวลา และแรงงานในการทำงานเพื่อการลงทุนน้อยแต่ผลผลิตมากกว่าที่ลงทุน

เทคโนโลยีนับเป็นส่วนเสริมหรือตัวการในระบบการดำรงอยู่ของมนุษย์เราสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในทางที่เป็นประโยชน์เพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตเราได้เนื่องจากเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือขยายวิสัยแห่งอินทรีย์ของมนุษย์ โดยการนำมาใช้งานในสาขาต่าง ๆ ได้มากมาย อาทิ เช่น ในวงการเกษตร ใช้ในการเพิ่มผลผลิตและการถนอมพืช ในวงการแพทย์ ผลิตเครื่องมือที่ทันสมัย มีวิธีการรักษาโรคแบบใหม่ ๆ รวมถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ตรวจ ร่างกาย หรือในวงการธุรกิจก็มีการนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงานเช่น สำนักงานอัตโนมัติ หรือการนำเอาระบบมาใช้ในการรับจ่ายเงินในธนาคาร จึงทำให้มีการฝาก ถอนหรือบริการต่าง ๆ สะดวกมากขึ้น เป็นต้น

วงการศึกษาก็ได้เริ่มมีการใช้คอมพิวเตอร์กันอย่างแพร่หลายเมื่อมีการประดิษฐ์เครื่องมือคอมพิวเตอร์ขึ้นมาใช้งาน การนำเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งนับว่านวัตกรรมอย่างหนึ่งมาใช้ในวงการศึกษาสามารถทำได้ ทั้งในด้านการบริหารและใช้ในด้านการศึกษาที่เรียกว่าการสอนใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (CBI) คือ การใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์หลักในการสอนเพื่อให้มีการโต้ตอบระหว่าง ผู้เรียนกับโปรแกรมบทเรียน การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท การสอนใช้คอมพิวเตอร์จัดการ (CMI) และการสอนใช้คอมพิวเตอร์ช่วย (CAI) (กิดานันท์ มลิทอง, 2540 หน้า 225-226)

คอมพิวเตอร์ถือเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะแก่การนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกองค์กร การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหาร (Administrative Use) นับเป็นจุดแรกของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการศึกษา สามารถแยกออกเป็น 2 ด้าน

1. ในด้านของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น การบัญชี การจัดตารางสอน การเก็บบันทึกข้อมูลและการควบคุมทรัพย์สินของสถาบัน เป็นต้น

2. ในด้านการบริหารงานของครูผู้สอน เช่น การเขียนรายงาน การเตรียมโน้ตย่อ บทเรียน การเตรียมแบบทดสอบ งานด้านการคิดคำนวณ เช่นการตรวจและการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน และเตรียมบทเรียนและจัดทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น งานเหล่านี้จึงมีความจำเป็นในการทำงานและเก็บข้อมูล เช่น การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ หรือใช้โปรแกรมการคำนวณ เช่น เกรด คะแนนสอบ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและสะดวก ถูกต้อง

การใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ ตามเป้าหมายการใช้ ดังนี้

1. คอมพิวเตอร์จัดการเรียนการสอน (Computer-Managed Instruction หน้า CMI)

คอมพิวเตอร์ช่วยจัดการเรียนการสอน หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนโดยใช้รวบรวมข้อมูล สถิติ ตัวเลข อันจะช่วยให้การเรียนการสอน จุดประสงค์อันสำคัญคือ ช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ครูผู้สอนได้รับความสะดวกในการสอนนักเรียน ซึ่งทำให้ครูจัดลำดับการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สุกรี รอดโพธิ์ทอง, 2532 หน้า 79-80)

การจัดข้อมูลทางการศึกษาโดยใช้คอมพิวเตอร์ผู้บริหารจะต้องทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่จะมีการตัดสินใจนำมาใช้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. การจัดการทางธุรการ เช่น การบริการ การเงิน งบประมาณ คอมพิวเตอร์สามารถเป็นสถิติเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ข้อมูลหาอัตราส่วนขอจ่ายงบประมาณในประเภทต่าง ๆ การบริหารงานวัสดุ และครุภัณฑ์ให้มีประโยชน์สูงสุด การบริการเรื่องอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบายสถาบัน เป็นต้น

2. การจัดการด้านบริหารศึกษา คอมพิวเตอร์นอกจากจะประโยชน์อย่างมากในฐานะที่เป็นเครื่องช่วยจัดการเรียนการสอนของครูและยังมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการบริหาร ในยุคที่ไม่ใครคอมพิวเตอร์ได้รับความนิยมอยู่นั้น มีผู้คาดหวังว่าคอมพิวเตอร์จะมีบทบาทในการบริหารโรงเรียนมากขึ้น เช่น

2.1 การเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลสำหรับเด็กนักเรียนคอมพิวเตอร์สามารถเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเด็กได้เป็นอย่างดี และครั้งละมาก ๆ และสะดวกรวดเร็วในการนำออกมาใช้ นอกจากนี้หากมีข้อผิดพลาดครูก็สามารถแก้ไขได้ทันทีอีกด้วย เช่น ระเบียบนักเรียน ข้อมูลส่วนตัว เรื่องของเวลาเรียน การจัดตารางสอน เป็นต้น

2.2 การจัดการระบบห้องสมุด ในห้องสมุดมีหนังสือจำนวนหลายเล่ม มีการบริการไม่ทั่วถึง เพื่อให้ผู้ใช้สะดวกสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือได้ง่าย และสามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทราบข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ก็มีความจำเป็นจัดการระบบห้องสมุดด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

2. คอมพิวเตอร์กับการเรียนการสอน

การนำข้อมูลมาใช้ในการเรียนการสอน หรือเรียกว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction หน้า CAI) (กิดานันท์ มลิทอง, 2540 หน้า 227) คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีระดับสูง เมื่อมีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน จะทำให้การเรียนการสอนมีการโต้ตอบกันได้ระหว่างผู้เรียนคอมพิวเตอร์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนตามปกติ ดังนั้น ในขณะนี้จึงมีการสอนใช้คอมพิวเตอร์ช่วยกันอย่างกว้างขวาง และแพร่หลายเพื่อให้ผู้เรียนเรียนจากโปรแกรมรูปแบบต่างๆ ในแต่ละบทเรียนจะมีตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกลำบากเบื่อหน่าย และการสร้างโปรแกรมโดยอาศัยแนวความคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ประเมินการตอบสนองของผู้เรียนให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อเสริมแรง และให้ผู้เรียนเลือกสิ่งเร้าตามลำดับ

3. ระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์กับการบริหารการศึกษา

ระบบข้อมูล เป็นการรวบรวมข้อมูลอย่างกว้างขวางเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วยโปรแกรมย่อย ๆ มากมาย การเก็บข้อมูลของนักเรียนอาจจะกระทำได้หลายลักษณะ ระบบข้อมูลเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับบริการ เพราะสามารถค้นหาข้อมูลที่จำเป็นในการตัดสินใจได้สะดวก รวดเร็วแม่นยำ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้การมีประสิทธิภาพ

การใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลสำเร็จนั้น บุคลากรในโรงเรียนที่จะเป็นผู้ใช้คอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะครูผู้สอนและผู้บริหารควรรู้สภาพพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนเป้าหมายของการใช้คอมพิวเตอร์เจตคติและความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวข้อง ระยะเวลาในการใช้และความพร้อมของอุปกรณ์เพื่อที่จะเป็นแนวทางการใช้คอมพิวเตอร์ ตลอดจนมีการวางแผนการแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นดังนั้น ครูและผู้บริหารการศึกษาควรมีการวางแผนในการนำ

นวัตกรรมการศึกษาประเภทนี้เข้ามาใช้ในเรื่องนี้ บราวน์ (Brown, 1983 หน้า 253-261) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ ในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในโรงเรียนสรุปได้ดังนี้

1. ควรมีการจัดเตรียมผู้ทางตลอดจนความเข้าใจร่วมกันในเรื่องคอมพิวเตอร์เสียก่อนไม่ว่าจะเป็นฝ่ายโรงเรียนอันประกอบด้วยครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและนอกจากนี้ครูยังต้องมีความรู้ และใช้เป็นและวางแผนทางประสานงานกับศูนย์สื่อการศึกษาอย่างใกล้ชิด

2. ศึกษาสภาพของท้องถิ่นให้เสียก่อนตัดสินใจว่าการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในโรงเรียนนั้นจะช่วยแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในท้องถิ่นอะไรบ้าง

3. ควรทดลองนำมาใช้กับครูคนใดคนหนึ่งโรงเรียนหรือหน่วยงานการศึกษานั้น ควรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเป็นผู้นำในเรื่องคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน

4. ควรนำมาทดลองก่อน เริ่มจากขอบข่ายขนาดเล็กตามความจำเป็นแล้วจึงขยายงานเมื่อความต้องการขึ้นสูงและงบประมาณตลอดจนบุคลากรเพียงพอ ทั้งนี้เพื่อจะได้เข้าระบบการทำงานของเครื่องหลาย ๆ แบบก่อนการตัดสินใจ

5. ควรศึกษารูปแบบของโปรแกรม เป็นเครื่องประกอบในการตัดสินใจซื้อเครื่อง เพราะทั้งเครื่องและโปรแกรมนั้นมีหลายแบบหลายลักษณะ จึงควรศึกษาให้เข้าใจเสียก่อน

6. ต้องมั่นใจว่าจะใช้คอมพิวเตอร์ ประกอบการสอนและกิจกรรมการศึกษาอย่างคุ้มค่า

7. ควรมีการวางแผนการใช้คอมพิวเตอร์อย่างมีระบบ

8. ควรฝึกนักเรียนให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา

9. ต้องมั่นใจว่าครูจะสามารถใช้คอมพิวเตอร์ ทั้งในห้องเรียนและการใช้เพื่อเก็บข้อมูลทางการศึกษา งานทะเบียนและอื่น ๆ

10. ต้องมีการวางแผนในการตรวจสอบและบำรุงรักษาอยู่เป็นระยะ ถ้ามีศูนย์สื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนก็จะทำให้การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสอนคุ้มค่าและใช้งานได้นาน

ซึ่งในการวางแผนการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน ควรมีการวางแผนทั้งในด้านผู้ใช้ อุปกรณ์ และโปรแกรม คุณลักษณะของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน

1. ความสามารถในการอ่าน การเขียนและการใช้โปรแกรมง่าย ๆ

2. ความสามารถในการใช้โปรแกรมประยุกต์ด้านการศึกษา

3. ความสามารถในการพูดถึงคำศัพท์ต่าง ๆ เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะศัพท์ทางด้านฮาร์ดแวร์ได้อย่างคล่องแคล่ว แต่ไม่ถึงกับเป็นผู้เชี่ยวชาญจริง ๆ

4. ความสามารถในการรู้ ตัวอย่างปัญหาการศึกษาต่าง ๆ ว่าปัญหาใดใช้คอมพิวเตอร์ได้แก้ปัญหาได้และไม่ได้

5. ความสามารถในการหาและใช้แหล่งข้อมูลที่ทันสมัยต่าง ๆ ว่า เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษา

6. ความสามารถในการอธิบายในระดับคนธรรมดาที่เฉลี่ยฉลาด เกี่ยวกับประวัติคอมพิวเตอร์ทั่วไปส่วนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาต้องสามารถอธิบายได้มากเป็นพิเศษ

7. ความสามารถในการอธิบายปัญหาเรื่องผลกระทบของเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อสังคมและจริยธรรมในแบบทั่วไปและพูดเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาได้มากเป็นพิเศษ

การใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนจะก้าวหน้าไปด้วยดีและอำนวยความสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการใช้คอมพิวเตอร์ในด้านการบริหารและการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจและสนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ด้วย หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ก็ควรมีความเข้าใจด้วยเช่นกัน เพราะจะทำให้การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การให้ความรู้แก่บุคลากรดังกล่าวอาจกระทำได้หลายวิธี

1. จัดอบรมระยะสั้น

2. จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

3. ส่งบุคลากรไปรับการอบรมตามศูนย์คอมพิวเตอร์

4. ส่งตัวแทนไปรับการฝึกอบรม แล้วนำกลับมาถ่ายทอดความรู้แก่คณะครูและผู้บริหาร

5. จัดทำเอกสารเผยแพร่

ในส่วนของการวางแผนการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนนั้นอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์ในแต่ละชั้นส่วนล้วนมีความสำคัญ ซึ่งครูและนักเรียนต้องรู้จักหน้าที่ของอุปกรณ์เหล่านั้นเพื่อให้สามารถใช้งานได้ถูกต้อง ส่วนชาร์ป (Sharp, 1996 หน้า 161) ได้กล่าวว่าควรมีการเลือกเครื่องมืออุปกรณ์ให้มีความเหมาะสมที่จะใช้งาน มีการจัดชั้นเรียนและบูรณาการการใช้คอมพิวเตอร์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และนอกจากนี้ วิทยุญ วานิชศิริโรจรณ์ (2541 หน้า 39) เสนอให้มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นระบบเพื่อสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่สุด

ทั้งนี้เนื่องจากอุปกรณ์มีการพัฒนาตลอดเวลาและมีจำนวนเพิ่มขึ้น และควรเลือกอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้ใช้และหน่วยงานเพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด

ในด้านของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่นำมาใช้กันในโรงเรียนนั้น บีทเทอร์ (Bitter, 1989 หน้า 295-296) ได้เสนอแนะในการใช้โปรแกรมไว้ดังนี้

1. โปรแกรมที่ใช้ต้องอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีหรือปรัชญาทางการศึกษาและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษา
2. เนื้อหาโปรแกรมต้องมีความถูกต้องและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน
3. ลักษณะของโปรแกรมต้องไม่แบ่งแยกผู้เรียน เพศ สถานภาพออกจากกัน
4. โปรแกรมต้องเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างสูงสุด
5. โปรแกรมต้องดึงดูดความสนใจแก่ผู้เรียน
6. โปรแกรมจะต้องให้ครูหรือนักเรียนสามารถใช้บทเรียนได้อย่างสะดวก
7. โปรแกรมต้องมีความยืดหยุ่น
8. โปรแกรมจะต้องให้นักเรียนสามารถทำงานได้อิสระ

สรุปได้ว่าการวางแผนการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนนั้น โรงเรียนจะต้องใช้ในการบริหารงานทั้ง 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โรงเรียนผู้ใช้จะต้องเตรียมการใช้โดยการทำ ความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อเป็นข้อมูลในการใช้คอมพิวเตอร์อย่างเป็นระบบ ครูผู้ใช้คอมพิวเตอร์ ต้องมีความรู้ความเข้าใจทางคอมพิวเตอร์ในขั้นพื้นฐานโดยทางฝ่ายบริหารจะต้องส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ารับการอบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนของตน นอกจากนี้ที่จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการศึกษานั้นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใช้ที่ตรงมีความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา มีความยืดหยุ่น ดึงดูดความสนใจแก่ผู้ใช้ เนื้อหาของโปรแกรมถูกต้อง ให้นักเรียนทำงานได้อย่างอิสระ เหมาะต่อการจัดการศึกษา และต้องจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนอย่างสูงสุด

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

สุภาณี มีคะนุช (2534 หน้า บทคัดย่อ) ทำงานวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ คือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์

ไม่เพียงพอและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและต้องการให้มีการปรับราคากลางคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีข้อเสนอแนะให้จัดสรรหรือสนับสนุนให้สถาบันทุกแห่ง มีการเรียนการสอนในวิชาคอมพิวเตอร์ทุกระดับ ควรจัดตั้งศูนย์กลางด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อบริการแนะนำ รวบรวม และพัฒนาโปรแกรมให้เหมาะสมกับการใช้งาน พร้อมทั้งจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้หลักสูตรควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เนื้อหาควรประยุกต์ตามสาขาวิชาชีพ และกรมอาชีวศึกษา ควรมีงบประมาณสนับสนุนเฉพาะด้านและกำหนดนโยบายในการไปใช้หรือเพื่อการเรียนการสอนให้ชัดเจน

กิตติยาภรณ์ หิรัณยชาติรี (2536 หน้า บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์เอกชนในกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2536 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่พบมากคือ เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงเร็วทำให้การใช้เครื่องและอุปกรณ์ไม่คุ้มค่าผู้เรียนมีความรู้ที่แตกต่างกันมากและหลักสูตรที่ใช้ไม่ทันสมัยควรปรับใช้ได้กับการทำงานจริง

จักรกฤษณ์ สุวรรณโท (2538 หน้า บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการจัดหาระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนรวมด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหามากกว่าขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก มีปัญหาไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการตรวจสอบข้อมูลและด้านการนำข้อมูลไปใช้ โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล และด้านการจัดเก็บข้อมูลโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน

วิไลวรรณ เสริมรัมย์ (2538 หน้า 151-156) ทำการวิจัยเรื่องการจัดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้จัดระบบสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ในโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารการจัดการระบบ สารสนเทศ โดยจัดรูปแบบให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงมีฝ่ายงานต่าง ๆ จัดระบบสารสนเทศโดยเฉพาะ ไม่มีห้องปฏิบัติการเป็นสัดส่วนแต่ใช้มุมในห้องสมุดหรือห้องพัสดุเป็นสถานที่ปฏิบัติการ บุคลากรทั้งผู้บริหารและผู้จัดระบบสารสนเทศมีความรู้ความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลได้ และได้รับการพัฒนาความรู้จากการศึกษาเอกสารการหาความรู้เพิ่มเติมส่วนใหญ่แล้ว ไม่มีงบประมาณสนับสนุนความสมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศโดยภาพรวมพบว่า ข้อมูลสมบูรณ์ใน

ระดับน้อย งานธุรการและการเงิน และงานกิจการนักเรียน มีความสมบูรณ์ของข้อมูลในระดับมาก ส่วนงานอาคารสถานที่ งานวิชาการ งานบุคลากร และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความสมบูรณ์ของข้อมูลระดับน้อย

เสกสรร ธงยศ (2542 หน้า 68, 96) ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ของโรงเรียนในการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานในโรงเรียน โดยเฉพาะจะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารงานโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารต้องการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เกี่ยวกับงานวิชาการและเพื่อการเรียนการสอนมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามการบริหารงานทุกงานมีความสำคัญเท่ากัน สิ่งที่น่าสังเกตผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญที่นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานวิชาการเป็นหลัก เพื่อการบริหารงานโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ และความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหาร ผู้บริหารทุกคนต้องการให้มีการพัฒนาการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน เนื่องจากเห็นว่าในยุคปัจจุบันโรงเรียนต้องการจัดการศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เพราะการใช้คอมพิวเตอร์จะทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ต่อการจัดเก็บและนำออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับโรงเรียนมากที่สุด

ธิดา อานทิพย์สุวรรณ (2540 หน้า 80, 85) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานน้อย เป็นเพราะบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอและยังขาดความรู้ความสามารภในการใช้คอมพิวเตอร์ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลไปถึงเรื่องอื่น ๆ ในการใช้คอมพิวเตอร์บริหารงานโรงเรียน และโรงเรียนประถมศึกษาได้ให้ความสำคัญของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ช่วยงานติดต่อข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์โรงเรียนและนำข้อมูลชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานโรงเรียน เพื่อโรงเรียนจะได้ทราบข้อมูลของชุมชนและเก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ ของชุมชนเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนรับนักเรียนรวมทั้งการเข้าถึงชุมชนในการขอความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

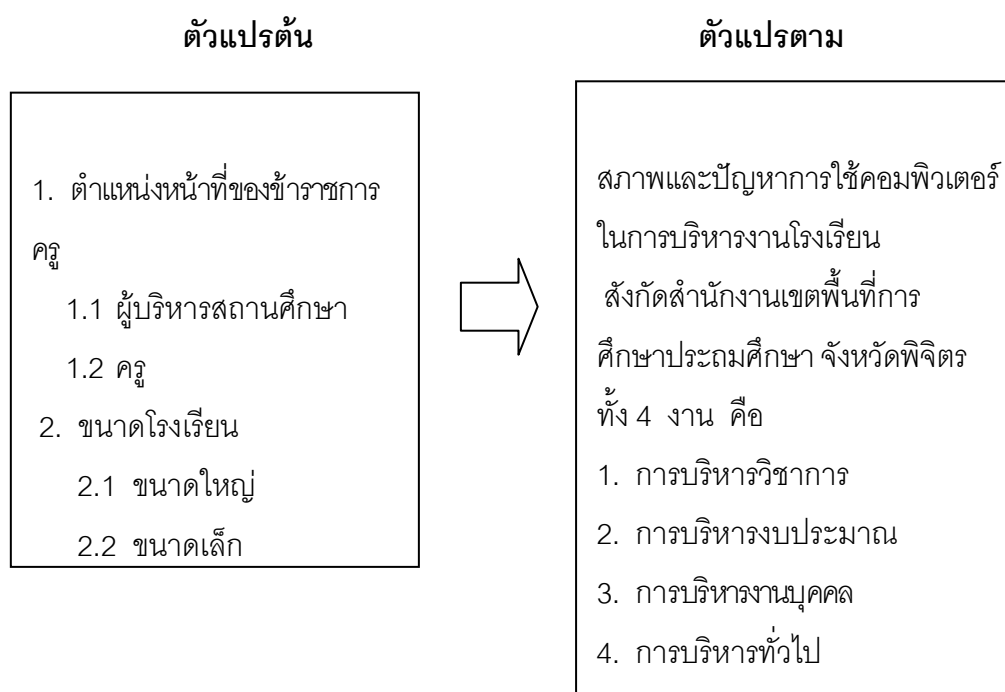
อรรถพล อุสสายพันธ์ (2541 หน้า 77 - 78) ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า การสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและงบประมาณมีปัญหามาก ในเรื่องงบประมาณในการซื้อคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ประกอบและการซ่อมบำรุงไม่เพียงพอ และมีปัญหาระดับปานกลางคือฝ่ายบริหารไม่สนใจพัฒนาทางด้านคอมพิวเตอร์ เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์

และอุปกรณ์ประกอบมีราคาแพงต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ทำให้โรงเรียนนี้ใช้งบในการลงทุนสูง

รุ่งนภา เลิศพัชระพงศ์ (2543 หน้า 58 - 60) ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา หน้า ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การจะนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานโรงเรียนทุกงาน ผู้บริหารต้องรู้ถึงเป้าหมายของการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อจะได้มีการวางแผนในการใช้ และประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์มีผลต่อการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งประสบผลสำเร็จในการใช้คอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่เห็นความสำคัญ มีความรู้ความเข้าใจและตั้งใจที่จะพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรและแนวคิดที่เกิดจากการบริหาร นำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร ได้กรอบแนวคิดของการวิจัย แสดงได้ตามภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย